



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۱۸/۱۰/۱۲

قاضي احمد مسلم

معلم!!؟

أَفْرَأُ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ أَفَرَأَىٰ أَرْبَابَ الْأَكْبَامِ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾
عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ * الْإِيه.

ترجمه: ولوله په نوم د پروردگار دي، چې انسان يې له ترل شوي وينې (ميرولا- بلاستولا- گاسترولا) پيدا كړ، ولوله! پروردگار وركوونكى او ښوونكى د علم دى په قلم سره او ويې ښووه انسان ته علم چې پرې نه پوهېده.

وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ. الْإِيه

ترجمه: او الله ج ادم ع ته نومونه (علم) وښوول.

زه تاسو ته الله ج د معلم په توگه استولى يم. حديث شريف

يا يې نورو ته زده كړه يا يې له نورو زده كړه، درېيم مه اوسه چې نادان دى. حديث شريف

له زانگو تر گوره زده كړه كوي. حديث شريف

مور د معلم مقام او منزلت له همدې خايه ټاكلى شو. په پورتنيو آيتونو كې څرگنده ده چې لومړنى معلم د انسان خپله الله ج دى. دويم معلم يې پيغمبر ص دى او درېيم معلم يې ښوونكى دى. دا په دې معنا چې د يوه انسان لپاره په يوه وخت كې درې ښوونكي دي، الله ج، پيغمبر ص او خپله انسان.

كه څه هم چې زموږ ولسمشر هم معلم دى او ښه نوموتى استاد؛ دى همېشه په دې تاكيد كوي چې طرحه څه ده خصوصاً له وزيرانو پوښتي؛ خو زه دا وايم چې دى ولي داسې طرحه پوهني له وزيره نه غواړي چې په هغه كې ښوونكي ته د پنځونې او يا د ښوونكي اقتصاد غښتلى كړي زه فكر كړم دلته دوه خبرې دي يا دا چې نومري په دې هلكه رېښتې نه دى او يا دا چې ډېرو مشاورينو ولسمشر بوخت ساتلى؛ ځكه له ډېرې وخت له ډېرو مهمو پېښو نه خبرې پرې چې مثال يې د غزني بورنوونكي پېښه ده بل خوا داسې هم ويل كې. دى چې له ولسمشر سره هر څوك ښه انډيوالي وكړي همغه همكار بيا له واكه لري كوي چې ښه مثال د امنيت د پخواني سلاكار حنيف اتمر چې په استعفا ۸۰ سلنه هېوادوال خپه او ناخوښه وو؛ ځكه لمر په دوو گوتو نه پټېږي اتمر داسې يو شخصيت و چې هم په سياست كې ښه ولوبېد او هم د سولې په را وستو كې او د سيمه يزي او نړيوالي اجماع په را وستو كې؛ خو را به شو اصلي موضوع چې ته چې هغه د زده كړې او معلم مسله ده.

يعنى د انسان لپاره د زده كړې پروسه هم دوامداره ده، چې له زوكړې نيولې تر مرگه پورې دوام كوي. له بل پلوه، زده كړه د انسان دايمي اړتيا ده او انسانان له دې پرته چې يا يې له نورو زده كړي او يا يې نورو ته ور زده كړي، د ژوند بله مناسبه لار نه لري. له دې خايه څرگندېږي چې د ژوندانه اصلي ښه هم دا ده چې ټول انسانان يو بل ته ښوونكي او زده كوونكي دي، خو په دا منځ كې بيا د معلم (ښوونكي) ځاى اوچت او جوت دى، هغه داسې چې له ښوونې او زده كړې پرته د انسان درېيم حالت جهالت دى او معلم هغه څوك دى چې د جهالت په وړاندې ولاړ دى. جهالت د انسان تباهي ده او معلم له تباهي نه د بشريت ژغورونكى دى او زما په باور همدغه تعريف د يوه معلم لپاره بسنه كوي.

د ښوونكي ورځ!

نړيوالې ټولني د يوشمېر نړيوالو ارزښتونو د ساتني او پالنې په موخه يوشمېر ورځې د دغو ارزښتونو د نمانځني او يادوني لپاره نومولې دي. په دې كې يوه هم د معلم يا ښوونكي ورځ ده. له دې ورځې زموږ په هېواد كې هم نمانځنه كېږي. په دې ورځ زده كوونكي خپل ښوونكو ته ارزان بيه ډالۍ وري. د دې ترڅنگ يوه اندازه خوراكي توکي او څښاک هم له ځانونو سره وري او په ښوونځيو كې يې له ښوونكو سره په گډه خوري او څكي، خو له خوراک او څښاکه وړاندې لومړى نمايشي مراسم جوړېږي. هر کال په مراسمو كې د معلم د مقام او منزلت په اړه يو څو تشي او سمبوليكي خبرې كېږي او معلم په كې ستايل كېږي. نه پوهېږو چې دا زموږ د تش لاسى او كه د بې مېتكرى نتيجه ده، ځكه له تشي ستاينې اخوا له معلم سره بله خبره هم شته كه نه. كه ښوونه يو نړيوال ارزښت گڼو او معلم

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همكاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه كړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليكنې د ليكنيزې بڼې پاڼوالي د ليكوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليكنه له راليږلو مخكې په خپر و لولئ

یې عامل، نو بیا له معلم سره ډېرې خبرې ترلې دي. مور نه شو کولای په تشو الفاظو د بنوونې او بنوونکي حق ادا کړو او په رښتیني توګه د دې ورځې نمانځنه وکړو.

له بل پلوه، مور نه پوهېږو له داسې سمبولیکو او نمایشي نمانځنو څه لاسته راوړو؟ د نمانځنو او ستایلو موخه تل هڅونه او د انگیزې ورکول وي، خو پوښتنه دا ده، د څه شي لپاره هڅونه او څه شي لپاره انگیزې ورکونه؟

بنوونکي له دې پرته هم د یوه مکلفیت په توګه د بنوونې لپاره هم هڅه لري او هم انگېزه، خو له دې خوا چې کومه خبره کېدای شي، هغه د ابتکار خبره ده، ځکه دا هغه څه دي چې ټول بنوونکي یې نه لري. ابتکار د یوه سیستم د پرمختګ او بدلون کیلي ده، چې د هغه سیستم ژوند او بقا تضمینوي.

زموږ د بنوونې سیستم!!؟

وايي زموږ د بنوونې سیستم د علم د زده کړې پر بنا جوړ شوی، که څه هم خلک یې یو ښه سیستم بولي، خو مور په کې څه زده نه کړای شول، یعنی علم مو په عمل تبدیل نه کړای شو او څرګنده ده چې بی عمله علم په درد نه خوري. یعنی که مور د الوتکې فورموله عملي نه کړای او په الوتکه یې وا نه رولای شو، نو تش فورمول کوم درد نه دوا کوي. دلته ده چې مور خپل د بنوونې سیستم نیمګړتیا ته متوجه کېږو. یو نیمګړی سیستم بشپړولو ته اړتیا لري او دغه بشپړول باید زموږ د بنوونې اصلي لوری او هدف وي.

اوس که مور د خپلې بنوونې لپاره لوری او هدف ټاکو، نو د بنوونې او بنوونکي د ورځې لپاره هم لوری او هدف په ګوته کېږي او دغه ورځ کېدای شي میتګرو بنوونکو ته د ډالیو په ورکړې سره ولمانځل شي. په دې سره به له یوې خوا له مادي پلوه د بنوونکو ملاتړ وشي او له بلې خوا یعنی له معنوي پلوه به هم بنوونکو ته انگېزه ورکړل شي، چې شډل پاتې نه شي، د پرمختګ او پراختیا پر لور ګامونه اوچت کړي

پای